

Ref. br.: 2024-1-ES01-KA220-ADU-000245715

XXIAdults

**Prilagođavanje obrazovanja odraslih
sistem za XXI vijek**

Predložak dobrih praksi

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

**DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID**

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFESIONAL E PESSOAL

Co-funded by
the European Union

Naziv dobre prakse

Deutscher Volkshochschul-Verbande.V. - Njemačka nacionalna digitalna platforma za učenje za obrazovanje odraslih”

Sažetak prakse

Kratak, lako razumljiv sažetak: Šta je praksa, za koga i u koju svrhu?

vhs.cloud je digitalna platforma koju je razvilo Njemačko udruženje za obrazovanje odraslih (DVV) kako bi služila svim narodnim školama (VHS) širom zemlje. Pruža sigurno i inkluzivno online okruženje u kojem odrasli učenici, edukatori i administrativno osoblje mogu saradivati, podučavati i učiti.

Platforma omogućava kombinovano i online učenje, centralizuje upravljanje kursevima i poboljšava digitalni pristup obrazovanju - posebno za nedovoljno opslužena područja i netradicionalne učenike. Kreirana je kako bi se osiguralo da obrazovanje odraslih ostane relevantno, dostupno i digitalno inkluzivno, čak i tokom kriza poput pandemije COVID-19.

Opis prakse – minimalno 2000 znakova

1) Kontekst / Pozadina

Koja je bila početna potreba ili problem?

Ko je bila ciljna grupa? Da li je to bio dio većeg programa ili projekta?

Njemačka opsežna mreža centara za obrazovanje odraslih (Volkshochschulen ili VHS) svake godine opslužuje milione učenika. Međutim, prije 2018. godine, ovim institucijama je nedostajala jedinstvena digitalna infrastruktura. Svaki VHS centar koristio je različite alate (ako ih je uopšte bilo) za online učenje, komunikaciju i administraciju, što je dovelo do neefikasnosti, digitalne fragmentacije i nedostatka dosljednosti u kvaliteti. Ovo je postalo posebno problematično tokom pandemije COVID-19 kada su digitalna rješenja bila neophodna za osiguranje kontinuiteta učenja.

Ciljna grupa:

- Odrasli učenici upisani u VHS programe širom Njemačke
- Nastavnici i treneri koji rade u sektoru obrazovanja odraslih
- Administrativno i tehničko osoblje lokalnih VHS centara

Dio većeg programa? Da. Platformu je razvila i koordinirala Deutscher Volkshochschul-Verbande.V. (DVV), a finansiralo ju je njemačko Savezno ministarstvo obrazovanja i istraživanja (BMBF) kao dio nacionalne strategije za digitalnu transformaciju u obrazovanju.

2) Ciljevi

Koji su bili ciljevi prakse? Šta je njen cilj bio poboljšati ili promijeniti?

- ☑ Kreirati centraliziranu digitalnu platformu usklađenu s GDPR-om koja podržava sve centre za obrazovanje odraslih u Njemačkoj.
- ☑ Olakšati kombinovano i online učenje nudeći alate za upravljanje kursevima, komunikacijske funkcije i sadržaj za učenje.
- ☑ Podržati edukatore u izgradnji digitalnih kompetencija i ponuditi alate za poboljšanje njihove online nastave.
- ☑ Promovirati jednak pristup visokokvalitetnom digitalnom obrazovanju odraslih bez obzira na regiju, infrastrukturu ili prethodno digitalno iskustvo.

3) Implementacija / Metodologija

Kako se praksa sprovodila korak po korak?

Koje su aktivnosti ili metode korištene?

Koliko je vremena trebalo?

Korak-po-korak implementacija:

1. Planiranje i razvoj (2016–2018): DVV je pokrenuo projekat uz finansiranje BMBF-a, razvijajući robusnu digitalnu platformu zasnovanu na oblaku, prilagođenu obrazovanju odraslih.
2. Pilot faza (2018): Početno raspoređivanje u odabranim VHS centrima radi testiranja funkcija kao što su prostori za kurseve, forumi, chat, video konferencije i dijeljenje datoteka.
3. Programi obuke: Istovremeno su kreirani moduli obuke i webinarini za edukaciju edukatora i administrativnog osoblja o korištenju platforme.
4. Nacionalno uvođenje (2019–2020): vhs.cloud je postao dostupan svim VHS centrima. Resursi su skalirani, a regionalni koordinatori su obučeni.
5. Prilagođavanje krizi (od 2020. nadalje): Tokom COVID-19, platforma je postala neophodna. Uvedene su i široko prihvaćene nove funkcije (npr. virtuelne učionice).
6. Kontinuirana podrška: Ugrađeni su kontinuirani razvoj, telefonske linije za podršku, mreže za učenje među vršnjacima i petlje povratnih informacija korisnika.

Korišteni alati i metode:

- LMS baziran na Moodleu prilagođen za obrazovanje odraslih
- Integrisani alati za video konferencije
- Biblioteke resursa, interne poruke i kalendari događaja
- Obuka trenera i učenje vlastitim tempom

4) Rezultati / Ishodi

Koji su bili konkretni rezultati?

Kakav je uticaj praksa imala na učesnike?

Konkretni rezultati:

- Preko 800 VHS centara širom Njemačke usvojilo je platformu.
- Desetine hiljada odraslih učenika pristupilo je online obrazovnom sadržaju putem vhs.cloud-a.
- Preko 25.000 prosvjetnih radnika i administrativnog osoblja prošlo je obuku za digitalne vještine.
- Platforma je uspješno hostovala hiljade kurseva tokom izolacije uzrokovane COVID-om, osiguravajući minimalne poremećaje u cjeloživotnom učenju.

UticajUčesnici:

- Edukatori su stekli samopouzdanje i kompetenciju u digitalnoj pedagogiji.
- Polaznici bi mogli fleksibilno pristupati kursevima od kuće, posebno u ruralnim i nedovoljno opsluženim područjima.
- Ojačan osjećaj jedinstva i standardizacije među decentraliziranim VHS centrima.

5) Priče učesnika – opcionalno

Kratki citati, lična razmišljanja ili iskustva koja dijele učesnici

6) Faktori uspjeha

Šta je učinilo praksu efikasnom ili inovativnom?

Je li bilo nekih jedinstvenih ili kreativnih elemenata?

Šta je učinilo praksu efikasnom ili inovativnom:

- Centralizirana platforma za decentralizirane institucije - bez ugrožavanja lokalne autonomije.
- U potpunosti usklađeno s GDPR-om, osiguravajući sigurnost podataka i povjerenje među korisnicima.
- Visoko modularan i prilagodljiv za pojedinačne VHS centre.
- Infrastruktura za obuku izgrađena je uz uvođenje platforme, osiguravajući njeno usvajanje.

Jedinstveni / Kreativni elementi:

- Razvijeno posebno za obrazovanje odraslih, umjesto da se prenamijeni univerzitetska platforma.

- Razvoj vođen od strane korisnika – kontinuirane povratne informacije od nastavnika i učenika oblikuju evoluciju platforme.
- Olakšana je saradnja između VHS škola, omogućavajući dijeljenje materijala za kurseve i nacionalne kampanje.

7) Prenosivost / Preporuke

Može li se praksa primijeniti i negdje drugdje?

Koji su uslovi potrebni za uspješnu implementaciju?

Da. Koncept nacionalnog centra za digitalno učenje je u velikoj mjeri prenosiv na bilo koju zemlju sa federalnim sistemom obrazovanja odraslih.

Uslovi za uspješnu implementaciju:

- Vladino ili institucionalno finansiranje i podrška politikama
- Snažna koordinacija od strane nacionalne krovne organizacije (kao što je DVV)
- Kontinuirano ulaganje u obuku o digitalnoj pismenosti za edukatore
- Robusna tehnička infrastruktura s dizajnom prilagođenim korisniku

8) Savjeti / Savjeti za implementaciju – opcionalno

Kontrolne liste, lekcije ili savjeti za one koji žele primijeniti praksu.

Počnite s malim: Probni projekat s nekoliko centara kako biste poboljšali upotrebljivost.

Ugraditi strukture podrške: Regionalne kontakt osobe ili mentori među vršnjacima povećavaju usvajanje.

Integrirajte offline komponente: Nisu svi učenici u potpunosti digitalni – hibridni modeli povećavaju inkluzivnost.

Komunicirajte priče o uspjehu: Ohrabrite nevoljne korisnike isticanjem uspjeha.

9) Naučene lekcije - opciono

Najveća iznenađenja, prepreke ili ključne zaključke tokom implementacije.

10) Fotografije koje ilustruju opisanu praksu

Molimo priložite najmanje 3 fotografije koje se odnose na opisanu dobru praksu

PROFIL PRAKSE – KONTROLNA LISTA ZA KLASIFIKACIJU

Molimo označite sve kategorije koje se odnose na vašu opisanu praksu. Možete odabrati više od jedne.

VRSTA PRAKSE

- Učenje kroz rad
- Međugeneracijsko učenje
- Učenje u zajednici
- Digitalno / kombinovano učenje
- Učenje od vršnjaka
- Mentorstvo / koučing
- Kulturni/kreativni pristupi
- Saradnja / zasnovano na partnerstvu
- Ostalo (navedite):

CILJNA GRUPA

- Odrasli sa niskim kvalifikacijama
- NEET (Osobe koje nisu u obrazovanju, zaposlene ili se ne obučavaju)
- Migranti / Izbjegllice
- Starije odrasle osobe
- Žene
- Osobe s invaliditetom
- Druge ranjive grupe
- Opšta odrasla populacija

OKRUŽENJE ZA UČENJE

- Formalno
- Neformalno
- Neformalno

RAZVIJENE VJEŠTINE / KOMPETENCIJE

☒	Pismenost (čitanje, pisanje, razumijevanje)
☒	Numerički rad (matematika, logičko razmišljanje)
☒	Digitalne vještine
☐	STEM (nauka, tehnologija, inženjerstvo, matematika)
☒	Lično, društveno i učenje za učenje
☒	Građanske kompetencije
☐	Poduzetništvo
☐	Kulturna svijest i izražavanje
☒	Jezičke vještine
☒	Vještine vezane za posao / strukovne vještine
☐	Zelene kompetencije
☐	Ostalo (navedite):

POTENCIJALNI KORISNICI

☒	Nastavnici / Edukatori
☒	Administrativno osoblje
☒	Uprava škole / centra
☒	Kreatori politika / Javna uprava
☒	Nevladine organizacije / Organizacije zajednice
☐	Ostalo (navedite):

Glosar kategorija (Objašnjenje stavki kontrolne liste)

Vrsta prakse

- Učenje kroz rad – učenje kroz praktične aktivnosti, metode zasnovane na praksi kao što su radionice ili stvarni zadaci.
- Međugeneracijsko učenje – aktivnosti koje uključuju učesnike različitih starosnih grupa koji uče jedni od drugih.
- Učenje u zajednici – učenje koje se odvija unutar lokalne zajednice, često kroz angažman u stvarnom životu.
- Digitalno / kombinovano učenje – obrazovanje korišćenjem digitalnih alata (online) ili kombinacija online i metoda licem u lice.
- Vršnjačko učenje – učenje među učesnicima sličnog statusa ili iskustva, uz međusobnu podršku.
- Mentorstvo / koučing – individualna podrška od iskusnije osobe za pomoć u učenju i ličnom rastu.
- Kulturni/kreativni pristupi – korištenje umjetnosti, muzike, pozorišta, pripovijedanja itd. kao alata za učenje.

- Saradničke / partnerske – prakse koje uključuju saradnju između organizacija ili grupa.
- Ostalo (navesti) – bilo koja druga metoda koja nije navedena gore.

Ciljna grupa

- Odrasli s niskim kvalifikacijama – odrasli koji imaju nizak nivo formalnog obrazovanja ili osnovnih vještina.
- NEET-ovi – osobe koje nisu u sistemu obrazovanja, zaposlenja ili obuke (često mladi odrasli).
- Migranti / Izbjegllice – osobe koje su se doselile iz druge zemlje, a često se suočavaju s izazovima integracije.
- Starije odrasle osobe – Odrasle osobe starije od 65 godina
- Žene – prakse koje se posebno bave potrebama žena.
- Osobe s invaliditetom – osobe s fizičkim, senzornim, intelektualnim ili mentalnim zdravstvenim invaliditetom.
- Druge ranjive grupe – grupe u riziku od isključenosti (npr. dugotrajno nezaposleni, beskućnici).
- Opšta odrasla populacija – prosječni odrasli koji nisu u određenim kategorijama.

Okruženje za učenje

- Formalno – učenje u okviru zvaničnih obrazovnih sistema, certificirani kursevi (npr. škole, univerziteti).
- Neformalno – organizirano učenje izvan formalnog sistema (npr. radionice, obuka u zajednici).
- Neformalno – učenje kroz svakodnevna iskustva, bez strukturiranog kursa (npr. volontiranje, porodica).

Razvijene vještine / kompetencije

- Pismenost – čitanje, pisanje i razumijevanje tekstova (uključujući funkcionalne tekstove poput obrazaca).
- Numerički rad – korištenje matematike i logičkog zaključivanja.
- Digitalne vještine – korištenje digitalnih alata, npr. kreiranje CV-a, online alata, online platformi.
- STEM – nauka, tehnologija, inženjerstvo i matematika.
- Lično, društveno i učenje učenja – samosvijest, motivacija, timski rad, vještine cjeloživotnog učenja.
- Građanske kompetencije – aktivno građanstvo, razumijevanje demokratije i društvene odgovornosti.
- Preduzetništvo – kreativnost, inovacija, upravljanje projektima, preuzimanje rizika.
- Kulturna svijest i izražavanje – uvažavanje i stvaranje kulturnog sadržaja (npr. umjetnost, muzika).
- Jezičke vještine – sposobnost komunikacije na jednom ili više stranih jezika.

- Vještine vezane za posao / strukovne vještine – praktične vještine korisne u određenim poslovima ili profesijama.
- Zelene kompetencije – znanje i ponašanja koja podržavaju održivost i brigu o okolišu.
- Ostalo – bilo koje druge razvijene vještine (molimo navedite).

Potencijalni korisnici– grupe koje bi mogle imati koristi od primjene, prilagođavanja ili inspiracije ovom praksom u svom radnom kontekstu.

Napomena: Ove kategorije slijede okvire EU kao što su Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje (2018), Akcioni plan za osnovne vještine (2025) i Vodič za program Erasmus+ 2025 – Glosar

